періоду – 84,0-89,0%. Травневий пік зростання кривої екстенсивності інвазії засвідчує ймовірне зберігання яєць в несприятливий для них період і формування івазійної стадії в квітневий період. Крім того, з наведених даних видно, що частина курей все ж таки залишається інвазованою аскаридіями і продовжує виділяти яйця гельмінта, з яких в теплий період теж формується інвазійна стадія. Між тим, на даній території, найбільш комфортні умови середовища для швидкого дозрівання яєць формуються в літній період, що прямо корелює з показником екстенсивності інвазії, який в цей час виходить на піковий рівень.

Одержані дані засвідчують формування певного епізоотичного ланцюга щодо аскаридіозної інвазії курей, який, залежно від сезону, з більшою чи меншою інтенсивністю круглорічно підтримує постійно діючий епізоотичний процес. Тому в перспективі є важливим переривання цього процесу шляхом впливу на ланки епізоотичного ланцюга. На нашу думку, важливим моментом є обов'язкове систематичне здійснення дегельментезаційних заходів дорослих курей-паразитоносіїв в зимово-весняний період для поступової ліквідації джерела інвазії. Не менш важливим заходом має бути проведення регулярної дезінвазії засобами, які ефективні щодо яєць аскаридій, в зв'язку із значною стійкістю їх до факторів зовнішнього середовища і можливістю тривалого зберігання в ньому.

УДК 616.99:595.421

Тиш В.П., *здобувач ОС «Магістр» 2-го року навчання спеціальності «Ветеринарна медицина»*
Науковий керівник – Левицька В.А., кандидат вет. наук, асистент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ГЕЛЬМІНТОЗИ М'ЯСОЇДНИХ В ПОДІЛЬСЬКОМУ РЕГІОНІ

Епізоотичний характер паразитарних захворювань домашніх тварин в умовах міст на сучасному етапі розвитку залишається досить складним і спостерігається тенденція до його погіршення, в результаті масштабнішого характеру утримання домашніх тварин. У розповсюдженні цих інвазій значну роль відіграють коти та собаки – носії статевозрілих форм збудників. Неконтрольоване збільшення кількості безпритульних собак і котів, а також антисанітарний стан місць, де їх вигулюють (дитячих і газонних майданчиків, скверів, парків), безсумнівно впливають на розповсюдження різних паразитарних захворювань. Тварини, заражені паразитами, розповсюджують величезну кількість інвазійних елементів, у зв'язку з цим навколишнє середовище в значній мірі забруднюється яйцями та личинками гельмінтів. За чисельними повідомленнями дослідників у м'ясоїдних широко реєструються гельмінтози. В зв'язку цим метою нашої роботи був моніторинг гельмінтозних інвазій у м'ясоїдних та порівняння ефективності препаратів українського виробництва для їх лікування, а також розробка заходів з їх профілактики.

Вивчення питань епізоотології гельмінтозів м'ясоїдних в залежності від умов утримання, віку та сезону проводили в Подільському регіоні протягом 2019-2020 років. Головним показником при проведенні епізоотологічного обстеження була ураженість тварин гельмінтами. Також вивчали зміни гематологічних

показників за виявлених гельмінтозів та проводили лікувально-профілактичні дослідження на собаках і котах різних порід і статі. Крім того, визначали ефективність антигельмінтних препаратів.

В результаті проведених досліджень встановлено, що гельмінтози в умовах Поділля реєструється у 41,0% собак та котів з піком інвазії у жовтні (73,0%). Найбільш поширеними інвазіями серед собак і котів є токсокароз, токсаскароз, дипілідіоз. Найбільш сприйнятливими до інвазії виявились тварини у віці від 6-ти місяців до 1 року, рівень їх ураження склав 25,3%. У хворих на гельмінтози м'ясоїдних відмічали еритроцитопенію, гемоглобінемію, еозинофілію, лімфоцитоз і моноцитоз на фоні лейкоцитозу. 100% лікувальну ефективність інвазованих собак і котів проявив Енвайр (ЕЕ = 100%, ІЕ = 100%) в порівнянні з Пратазолом (ЕЕ = 85%, ІЕ = 73%). Для ефективного попередження гельмінтозів серед собак і котів необхідно систематично проводити комплексні дослідження та щоквартальні профілактичні дегельмінтизації.

УДК 636.03

***Третяк В.В.**, магістрант ІІ курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»*
Науковий керівник – Горюк Ю. В., кандидат вет. наук
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕКОЛОГІЯ ЕНТЕРОКОКІВ У СЕРЕДОВИЩІ МОЛОЧНИХ ФЕРМ

Віднесення бактерій роду Enterococcus до санітарно-показових ґрунтується на твердженні, що ентерококи, як і E.coli та бактерії групи кишкових паличок, належать до аутомікрофлори кишечника людини і тварин і тому можуть бути використаними як індикатори епідемічного благополуччя продуктів харчування та інших об'єктів зовнішнього середовища. Щодо джерел надходження ентерококів у молоко, то вважалося, що шкіра дійок у випадку фекального її забруднення передає у молоко свою мікрофлору, в тому числі і санітарно-показові, зокрема, ентерококи. Це давало підставу стверджувати, що у даному випадку ентерококи можна розглядати як показник санітарного стану молока та санітарних умов його одержання.

Брак досліджень екології ентерококів на молочних фермах не давав можливості дати їм оцінку як санітарно-показовим, адже тільки детальне вивчення цієї проблеми давало можливість остаточно визначитися з цим питанням.

Проведені нами узагальнення наявних експериментальних даних та власних досліджень показали, що ентерококи належать до складу аутомікрофлори шкіри дійок вимені корів. Шкіра дійок є першим зовнішнім джерелом надходження мікробів у молоко, в тому числі ентерококів. Ешерихії і бактерії групи кишкових паличок належать до транзитної мікрофлори шкіри дійок, вони є показником фекального забруднення. Відрізнити ентерококи фекального і не фекального походження неможливо. З цієї причини вони втрачають свою показовість фекального забруднення молока. В той же час, ентерококи, як більш стійкі до впливу робочих розчинів мийно-дезинфікуючих засобів у порівнянні з БГКП, виявилися ідеальними показниками чистоти доїльних апаратів та молочного посуду в межах мікробіологічного нормативу чистоти апаратури.